

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Urtos/4/2018
Identifikačné číslo spisu:	8018200193
Dátum vydania rozhodnutia:	22.05.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:8018200193.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Patrika Príbelského PhD. a JUDr. Dany Wänkeovej na neverejnom zasadnutí konanom dňa 22. mája 2018 v Bratislave v trestnej veci proti odsúdenému V. A. o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 18. apríla 2018, sp. zn. 5Ntc/1/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného V. A. s a z a m i e t a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove uznesením z 18. apríla 2018, sp. zn. 5Ntc/1/2018 podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. a § 67 ods. 1 Tr. zák. zamietol žiadosť odsúdeného V. A. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Krajského súdu v Hradci Králové sp. zn. 9T/10/2000 z 10. januára 2011 za zločin vraždy podľa § 140 ods. 1, 3 písm. b) Trestného zákonníka Českej republiky v štádiu pokusu podľa § 21 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky vo výmere 10 rokov, ktorý bol uznaný na území Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 20. decembra 2016, sp. zn. 5Ntc/4/2016, pričom na výkon trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Krajský súd v Prešove odôvodnil svoje rozhodnutie v podstate tým, že odsúdený plnením svojich povinností a svojím správaním nepreukázal polepšenie v takom rozsahu, ktorý by mohol tvoriť podklad pre podmienené prepustenie. Počas výkonu trestu odňatia slobody v Českej republike bol 6-krát disciplinárne odmenený, avšak dňa 24. apríla 2017 po jeho premiestnení z výkonu trestu z Českej republiky na územie Slovenskej republiky spáchal disciplinárne previnenie, za čo bol disciplinárne potrestaný. Práve toto disciplinárne previnenie nasvedčuje tomu, že u odsúdeného nedošlo k polepšeniu vo výraznej miere a teda, že jeho proces prevýchovy, ktorý zahŕňa v sebe nielen správanie sa navonok, ale predovšetkým zmenu osobnosti do takej miery, ktorá by mala byť garanciou do budúcnosti, že bude dodržiavať spoločenské normy, nebol ukončený. Pri hodnotení splnenia zákonných podmienok nemožno opomenúť ani fakt, že odsúdený vykonáva trest, ktorý mu bol uložený za obzvlášť závažný zločin vraždy v štádiu pokusu. Hodnotiac okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, osobu odsúdeného, jeho pomery, v ktorých žil a berúc do úvahy aj výsledok rizika sociálneho zlyhania, ktoré je stredné,

prihliadajúc pritom i na nekritický postoj odsúdeného k spáchanému trestnému činu, krajský súd usúdil, že správanie odsúdeného počas výkonu trestu je potrebné hodnotiť len ako prispôsobenie sa podmienkam daným týmto režimom, ale nemožno od neho dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Proti tomuto uzneseniu, bezprostredne po jeho vyhlásení, podal sťažnosť odsúdený V. A.. Sťažnosť bližšie písomne neodôvodnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) primárne skúmal, či sťažnosť podala osoba na to oprávnená a v zákonom stanovenej lehote a zistil, že zákonné podmienky uvedené v § 186 ods. 1 Tr. por. a § 187 ods. 1 Tr. por. nevyhnutné na podanie sťažnosti boli splnené.

Následne na podklade sťažnosti odsúdeného V. A. najvyšší súd preskúmal v rozsahu § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 18 ods. 1 zák. č. 541/2011 Z. z. súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je povinný prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie, vrátane podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zák. osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 Tr. zák., okrem osoby odsúdenej na doživotie, môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. por. o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovat' až po uplynutí jedného roka od zamietnutia, okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Z obsahu predloženého spisu spoľahlivo vyplýva, že formálne podmienky uvedené v skôr uvedených ustanoveniach týkajúce sa príslušnosti súdu na rozhodovanie o posudzovanej otázke, o lehote na podanie žiadosti odsúdeného a oprávneného subjektu na jej podanie, boli splnené.

V súlade so stavom veci a zákonom postupoval prvostupňový súd aj pri posudzovaní žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd, majúci na zreteli ustanovenie § 176 ods. 2 Tr. por., podrobne vysvetlil úvahy, ktorými sa riadil pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného a z akých dôvodov tejto nevyhovel.

Pretože rozhodnutia prvostupňového a odvolacieho súdu tvoria jeden celok a najvyšší súd sa s dôvodmi napadnutého uznesenia stotožnil a tieto si osvojil, bez toho, aby ich formálne znovu opakoval, v celom rozsahu na ne odkazuje. Pre úplnosť však najvyšší súd považuje za potrebné pripomenúť, že zmyslom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je, aby bol páchatel' automaticky prepustený z výkonu nepodmiennečného trestu odňatia slobody po výkone stanovenej doby, bez ohľadu na účel trestu. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a vzhľadom na ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť aj na slobode riadny život a nie je pre spoločnosť príliš vysoké riziko jeho recidívy.

Podmienkou podmieneného prepustenia je, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie. Polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatelovej osobnosti, ktorý sa navonok prejavuje len v jeho správaní. Musí ísť pritom o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného, ktoré odôvodňujú nádej, že aj v budúcnosti bude viesť riadny život a toto od neho možno očakávať.

Podľa hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom odsúdený vykonáva trest možno konštatovať, že V. A. na území Slovenskej republiky bol disciplinárne potrestaný, pričom disciplinárne odmenený bol počas výkonu trestu odňatia slobody v Českej republike. Jeho správanie po disciplinárnom potrestaní sa stabilizovalo, snaží sa správať slušne, ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava. Resocializačná prognóza je u odsúdeného menej priaznivá, riziko sociálneho zlyhania je stredné a riaditeľ ústavu neodporúčal podmienené prepustenie.

Správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody nie je jedinou, ale jednou z podmienok podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, pričom kumulatívne musí byť splnená aj ďalšia z podmienok, a to je, že možno od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Pri skúmaní splnenia tejto podmienky u odsúdeného V. A. nie je možné neprihliadnuť na fakt, že síce má v odpise z registra trestov 2 záznamy, avšak podstatnejšou je skutočnosť, že vykonáva trest za závažný trestný čin, ktorý smeroval proti životu inej osoby. V kontexte s negatívnym hodnotením ústavu na výkon trestu, tieto skutočnosti výrazným spôsobom zvyšujú riziko jeho recidívy v prípade podmieneného prepustenia.

Na základe uvedeného aj nadriadený súd dospel k záveru, že na dovŕšenie nápravy odsúdeného je potrebné pôsobiť aj naďalej výkonom nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Na podklade týchto úvah najvyšší súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.